

IZVJEŠĆE O RADU DRUŠTVA U 2011. GODINI

Primljeno: 20. 9. 2012.

ATLANTIDA ROJE
Marina Držića 27
21000 Split, HR

IZDAVAČKA DJELATNOST

Zahvaljujući nekolicini vrlo angažiranih članova Društva i njihovoj ljubavi prema očuvanju kulturne baštine našega grada te želji za očuvanjem njegova bogatog naslijeđa, Društvo kontinuirano izdaje časopis *Kulturna baština*, na čelu s glavnim urednikom dr. sc. Stankom Piplovićem.

Časopis *Kulturna baština* br. 37 iz 2011. predstavljen je u Svečanoj dvorani Muzeja grada Splita 2. veljače 2012. u 12 sati. Časopis su predstavili dr. sc. Ivo Babić i glavni urednik dr. sc. Stanko Piplović. *Kulturna baština* br. 37 obuhvatila je niz stručnih radova iz područja splitske prošlosti, arheologije, urbanizma i arhitekture te zaštite spomenika, kao primarne sfere interesa našeg Društva, te zanimljive tekstove iz likovne i glazbene umjetnosti.

Prigodno je nastupilo Mješovito pjevačko društvo *Mirta*.

MARULIĆEVI DANI

Dan Društva obilježava se 20. travnja te je tom prigodom predsjednik Društva prof. Ante Sapunar uz euharistijsko slavlje u crkvi sv. Frane na Rivi i prigodan govor položio vijenac na grob Marka Marulića. To je vrijeme kad se održavaju Marulićevi dani te niz bogatih događanja vezanih uz dramsku, koncertnu, izdavačku, znanstvenu i književnu djelatnost.

IZLETI

JEDNODNEVNI IZLETI:

ZADAR, 19. veljače 2011.

Posjet Muzeju antičkog stakla. Bilo je 30 sudionika, zbirku je predstavio kustos Muzeja Ivo Fadić, a vodič je bio Mate Kuvačić.

VRGORAC I HERCEGOVINA, 19. ožujka 2011.

Predstavljanje knjige *Čija je Asanaginica* Mate Kuvačića

Vodič: Mate Kuvačić

Predstavljajući: za izdavača Zoran Bošković, Zvonimir Pejnović

45 sudionika.

ZAGREB, 2. travnja 2011.

MUZEJ ZA UMJETNOST I OBRT, *ART DECO*

KLOVIĆEVI DVORI, *Pompeji - život u sjeni Vezuva*

40 sudionika. Vodič je bila Snježana Kuvačić, uz kustose muzeja.

BAĆINSKA JEZERA, 18. lipnja 2011.

48 sudionika, a vodiči su bili Veljko Uvodić i Jasna Krilić-Bačina

DVODNEVNI IZLETI

SREDNJA BOSNA: TRAVNIK - VLAŠIĆ - JAJCE, 9. travnja 2011.

33 sudionika, vodič Veljko Uvodić te kustosi muzeja u Travniku i Jajcu.

GRADITELJSKO NASLIJEĐE

Plan upravljanja starom gradskom jezgrom

Prema narudžbi Grada Splita, temeljem Rješenja Gradskog vijeća od 13. listopada 2006. Giora i Shaha Solar izradili su Plan upravljanja povijesnom jezgrom Splita i Plan upravljanja podrumima Dioklecijanove palače (PU). PU nije zadovoljio brojne udruge, stručnjake i znanstvenike, pa ga naposljetku nije izglasalo ni Gradsko vijeće na sjednici 19. srpnja 2011. Na temelju

zaključka te sjednice gradonačelnik je Rješenjem od 21. veljače 2012. osnovao Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga PU, u kojem sudjeluje i Društvo prijatelja kulturne baštine (DPKB). Prije toga, a u raspravama na fokusgrupama, članovi DPKB aktivno su sudjelovali i ukazivali na nedostatke PU. Još krajem 2008. godine DPKB službeno se obratilo voditelju Službe za staru gradsku jezgru Grada Splita i ponudilo suradnju u izradi PU. Na tu ponudu, međutim, nije odgovoreno. Na kraju je Društvo priopćenjem argumentirano navelo zašto ne treba usvojiti PU: ima previše otvorenih pitanja, nedostaju razrađeni modeli upravljanja i gospodarski modeli, a prije konačnog donošenja PU treba usuglasiti s mišljenjem stručne i zainteresirane javnosti, kako bi bio produkt takvog konsenzusa.

Zapadna obala

Uređenjem Zapadne obale realizira se kao prvi projekt od 11 gradskih projekata, ali bez sudjelovanja javnosti. U tom smislu DPKB je u svojem priopćenju za javnost upozorilo na postojanje obveze po GUP-u da čitavu proceduru treba pratiti visok stupanj javnosti i demokratske procedure u svim fazama realizacije. U ovom projektu to je izostalo, izostala je uloga javnosti, a došlo je i do većih izmjena prvonagrađenog projekta. Kako se spremao arhitektonsko-urbanistički natječaj za Istočnu obalu, DPKB je upozorilo na mogućnost ponavljanja sličnih propusta kao na Zapadnoj obali.

Spomenici na Rivi

Prije 22. sjednice Gradskog vijeća 8. srpnja 2011., na kojoj je trebalo odlučivati o postavljanju triju spomenika na Rivi: papi Ivanu Pavlu II., dr. Franji Tuđmanu, a na mjestu srušene Monumentalne fontane (MF) *Spomenika Slobodi - fontana sa svojom kompozicijom*. DPKB je uputilo hitne predstavke pročelniku Konzervatorskog odjela u Splitu dr. Radoslavu Bužančiću, ministru kulture RH mr. Jasenu Mesiću, predsjednici Gradskog vijeća Splita Nevenki Bečić te predsjedniku Komisije za ulice trgove i spomenike Zoranu Jeramazu. Obrazloženje u predstavkama, koje su u praktičnom smislu bile ponajprije prosvjed protiv postavljanja *Spomenika Slobodi* na lokaciju srušene MF, bilo je utemeljeno na obilnoj dokumentaciji i činjenici da je MF podignuta samodoprinosom i konsenzusom Splitsana, kao izraz htijenja i želje mnogih Splitsana, neovisno o političkom opredjeljenju i imovnom sta-

nju! Osim toga, DPKB je naglasilo da podupire načelo čuvanja Rive od bilo kojeg spomenika, a za spomenik dr. Franji Tuđmanu smatra da je najprikladnija lokacija Trg hrvatske bratske zajednice, prema zaključku 30. sjednice Gradskog vijeća, od 15. listopada 2007. Nezavisni vijećnik Igor Boraska predložio je, u suradnji s DPKB, da se iz zaključka Gradskog vijeća izuzme *Spomenik Slobodi - sa svojom kompozicijom*. Prijedlog nije prihvaćen zbog glasova vladajuće većine.

Monumentalna fontana

Društvo je u posjedu triju dopisa Konzervatorskog odjela u Splitu, od kojih je onaj posljednji, od 7. srpnja 2010., očitovanje u kojem se izjavljuje da je Odjel suglasan sa zatraženom obnovom - rekonstrukcijom MF, ali je prije toga potrebno ispuniti određene uvjete. S tim u vezi naš član i sponzor akademski slikar Zvonimir Mihanović dogovorio je s pročelnikom dr. Radovanom Bužančićem da se izradi gipsani model jedne od figura Fontane, koji bi, u slučaju zadovoljavanja konzervatorskih kriterija, praktički jamčio da je moguća njezina obnova. Izrađen je gipsani model skulpture Nereide, u razmjeru 1 : 2, ali u ocjeni kvalitete modela došlo je do nesuglasja s predstavnicima Konzervatorskog odjela. Sada je u izradi model Nereide u razmjeru 1 : 1.

Ciljane izmjene i dopune GUP-a grada Splita

Rješenjem Uprave za kulturnu baštinu Ministarstva kulture RH od 22. listopada 2010., koje je doneseno na prijedlog Konzervatorskog odjela u Splitu, snižava se konzervatorska zaštita A na nižu razinu, razinu B, jugoistočnog dijela kulturno-povijesne cjeline pod zaštitom UNESCO-a od 1979. S druge strane, zoni A pridružene su Matejuška, HNK i Biskupska palača. Na tom, sada degradiranom prostoru bio je od kraja 16. stoljeća Lazaret, koji je srušen u Drugome svjetskom ratu, 1944. Osim toga, značajno je reducirana zaštita cjelokupne površine zone B, pa taj reducirani dio postaje zona C, ali je samo lokalnog značenja! DPKB je smatralo da je takav postupak neutemeljen, pogotovo zato što ulazi u područje zaštite UNESCO-a, pa je prosvjedovalo na službenoj javnoj prezentaciji Prijedloga ciljanih izmjena i dopuna GUP-a, pismom se obratilo novoj ministrici kulture te reagiralo putem medija. Tim rješenjem zapadni je dio Sustipana, od crkvice sv. Stje-

pana, dobio zaštitu C, a dio istočno od crkvice zaštitu B. Društvo smatra da za to nema urbanističkoga, povijesnoga, a ni konzervatorskog uporišta i ukazuje na izostanak minimuma obzira i pijeteta prema splitskim pokojnicima, prema tom kulturnom i nedjeljivom mjestu, u kojem se još uvijek nalaze kosti nekoliko desetaka tisuća naših predaka. Unatoč službenim prosvjedima DPKB, od nadležnih ustanova nije dobiven odgovor.

Prema najnovijoj dokumentaciji Konzervatorskog odjela Split, međutim, problem je riješen. Zapadni dio Sustipanskog poluotoka ponovno je vraćen u zonu A. Isto tako je ispravljena i granica na sjeveroistoku obale, tako da je cijeli prostor gdje se nalazio venecijanski lazaret uvršten u zonu A. Takvo stanje granice sada je usklađeno s onim koje je prihvatio UNESCO. Društvo PKB će i dalje pratiti razvoj događaja.

Vrata na istočnom dijelu Rive

Nakon što je proteklo više od 18 mjeseci od prvog dopisa upućenog nadležnoj gradskoj službi, ruševni ulaz u podrume Dioklecijanove palače na istočnom dijelu Rive (Obala hrvatskoga narodnog preporoda 24) konačno je saniran.

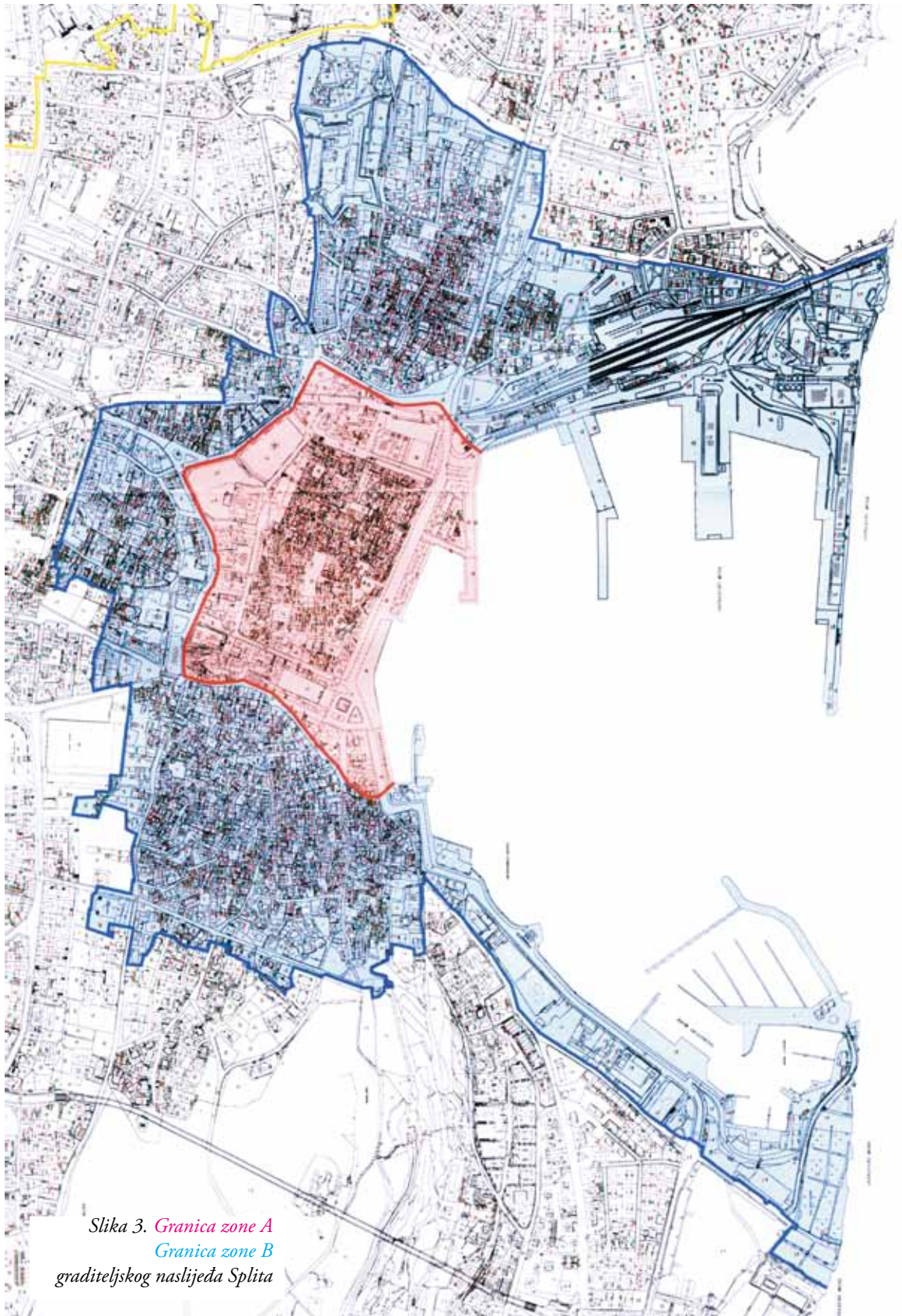
Premda izražavamo zadovoljstvo zbog saniranja ulaza, ipak ostaje osjećaj nezadovoljstva zbog ponašanja nadležnih gradskih službi, zbog izostanka samostalnog, ali i stalnog uočavanja i saniranja svih nastalih problema prije nego postanu gradski problem. Izražavamo nezadovoljstvo i zbog predugog čekanja na sanaciju kao i na velik utrošak financijskih sredstava.

Slika 1. Ulaz u Podrume, prije sanacije

Slika 2. Ulaz u Podrume, nakon sanacije

Slika 3. *Granica zone A*
Granica zone B
graditeljskog naslijeđa Splita

Slika 4. Članovi Društva na izletu u Srednjoj Bosni, travanj 2011.